

SCHEMAT BIOGRAFICZNY WACŁAWA KOŹMIŃSKIEGO (O. HONORATA, KAPUCYNA)

- 16 X 1829 — dzień urodzenia w Białej Podlaskiej (gubernia siedlecka), syn Stefana i Aleksandry z Kahlów¹.
- 18 X 1829 — chrzest w kościele parafialnym Św. Anny w Białej Podlaskiej; otrzymuje imiona: Wacław, Florentyn, Stefan².
- IX 1835 — rozpoczęcie nauki w szkole elementarnej w Białej Podlaskiej.
- IX 1837 — przechodzi do szkoły powiatowej w Białej Podlaskiej.
- V 1840 — przeniesienie się rodziny Koźmińskich do Włocławka.
- IX 1840 — Wacław wstępuje do gimnazjum w Płocku.
1844 — utrata wiary³.
- 27 VI 1844 — świadectwo ukończenia gimnazjum⁴.
- 1844/1845 — pobyt w domu i praca pod kierunkiem ojca.
- IX 1845 — rozpoczęcie studiów w Szkole Sztuk Pięknych w Warszawie na wydziale budownictwa.
- 2 IX 1845 — śmierć Stefana Koźmińskiego⁵.

¹ Świadectwo urodzenia Wacława Koźmińskiego. AWP I 9.

² Świadectwo chrztu z Ksiąg Cywilno-Religijnych kościoła parafialnego. AWP I 3.

³ [Honorat Koźmiński OFMCap.], Notatnik duchowny. AWP II C 1, s. 546: „Uważam za rzecz pożyteczną dla większej chwały Bożej i dla wysławienia wielkości dobroci Jego wiedzieć, — że ja byłem w młodym wieku (15—18) strasznym zbrodniarzem jakiego świat nie widział, ...bo obrażałem bezpośrednio Boga samego — którego się wyrzekłem i żyłem jakby Go nie było i z całą stanowczością walczyłem przeciw Niemu odwołując drugich od wiary i naśmiewając się z wierzących i mówiąc, że mi naplują w oczy, jeżeli kiedy się nawrócę...”

⁴ Świadectwo ukończenia gimnazjum w Płocku z 15/27 VI 1844. AWP I 5.

⁵ Listy Aleksandry Koźmińskiej do o. Honorata z 25 IX 1835. AWP III A.

- 23 IV 1846 — podejrzenie o przynależność do spisku; aresztowany i w niedługim czasie przewieziony do Cytadeli⁶.
- 15 VIII 1846 — tajemnicza wizja w Cytadeli i odzyskanie wiary⁷.
- 27 III 1847 — uwolnienie z więzienia z powodu nie udowodnienia winy⁸.
- 20 IV 1847 — spowiedź generalna w kościele OO. Reformatorów we Włocławku.
- 8 IX 1847 — spowiedź jubileuszowa w kaplicy Św. Kajetana u kapucynów w Warszawie. Wacław uświadamia sobie po raz pierwszy powołanie zakonne⁹.
- 1847—1848 — dalszy ciąg studiów w Szkole Sztuk Pięknych¹⁰.
- 7/8 XII 1848 — żegna chorą matkę i udaje się do Warszawy, by prosić o przyjęcie do zakonu Kapucynów¹¹.
- 18 XII 1849 — przybycie do klasztoru nowicjackiego w Lubartowie w gubernii lubelskiej¹².
- 21 XII 1849 — obłóczyny, Wacław otrzymuje imię zakonne: brat Honorat.
- 18 XII 1850 — profesja uroczysta w Lublinie¹³.
- 1850—1852 — studia filozoficzno-teologiczne w Lublinie i Warszawie¹⁴.

⁶ Notatnik duchowny, s. 5, 546—547.

⁷ Notatnik duchowny, s. 5; [Honorat Koźmiński], *Nowy dar Jezusa*, Kraków 1891 s. 233: „Znalśmy człowieka, który przez nieszczęśliwe szkolne wychowanie straciwszy wiarę, żył długo bez pamięci na Boga. Jednego razu zostając w samotności, uczył dotykałnie jakby Oblicze Boże na nim spoczęło, i wtedy odezwał się słowy od dawna nie powtarzanymi: Ojczy nasz”. List A. Koźmińskiej do o. Honorata [Elekta Muśnicka], *Ojciec Honorat z Białej, Kapucyn 1829—1916. Jego żywot i działalność*, cz. 1, Kraków 1925 s. 14.

⁸ Notatnik duchowny, s. 5; [Muśnicka], *dz. cyt.*, s. 22—23.

⁹ Notatnik duchowny, s. 93; [Muśnicka], *dz. cyt.*, s. 24.

¹⁰ Notatnik duchowny, s. 93; List A. Koźmińskiej do o. Honorata z 5 III 1849. AWP III A. Pamiętnik Marii Górskiej (fragmenty).

¹¹ Notatnik duchowny, s. 93, 618. „Wspominam sobie dzisiaj, iż w tym to dniu Oczekiwania Twego poraz pierwszy miałem szczęście zadzwonić do furty klasztornej i wejść w progi tego przybytku miłości, prowadzony tam i jakby wepchnięty przez Ciebie, Przewodniczek moja”. (Wyjątek z aktu odnowienia ślubów w dniu Oczekiwania NMP 18 XII 1868 r.)

¹² Tamże, s. 682.

¹³ Dokument profesji uroczystej br. Honorata, AWP I 11.

¹⁴ Notatnik duchowny, s. 682.

- 6 III 1852 — przyjęcie tonsury i święceń niższych¹⁵.
 25 III 1852 — święcenia subdiakonu¹⁶.
 5 VI 1852 — święcenia diakonu¹⁷.
 27 XII 1852 — święcenia kapłańskie w kościele Św. Krzyża w Warszawie z rąk ks. arcybpa M. Fijałkowskiego¹⁸.
 1 I 1853 — Msza św. prymicyjna. O. Honorat rozpoczyna pracę duszpasterską na terenie Warszawy, intensywnie pracuje w kołach Żywego Różańca i nad reorganizacją tercjarstwa. W zakonie pełni obowiązki lektora i sekretarza prowincjalnego¹⁹.
 21 XI 1855 — O. Honorat poświęca Przytułek Św. Feliksa przy ul. Mostowej. Założenie Zgromadzenia Sióstr Felicjanek²⁰.
 16 IV 1856 — O. Beniamin Szymański, prowincjał i komisarz generalny mianuje o. Honorata dyrektorem tercjarek wspólnie żyjących przy Przytułku Św. Feliksa²¹.
 VIII 1856 — wyjazd do Nowego Miasta na wypoczynek z powodu choroby płuc.
 10 IV 1857 — obłóczyny w habity tercjarskie 10 pierwszych sióstr w kaplicy Przytułku Św. Feliksa przy ul. Mostowej²².
 9 VII 1857 — o. Honorat przyjmuje profesję od trzech

¹⁵ Poświadczenie otrzymanych święceń: tonsury i minorek z rąk adm. arch. warszawskiej bpa Antoniego Melchiora Fijałkowskiego 6 III 1852. AWP I 12.

¹⁶ Poświadczenie otrzymanych święceń subdiakonu. AWP I 13.

¹⁷ Poświadczenie otrzymanych święceń diakonu. AWP I 14.

¹⁸ Poświadczenie otrzymanych święceń prezbiteratu. AWP I 15.

¹⁹ Pamiętnik Marii Górskiej (fragmenty). AWP VI; [Muśnicka], dz. cyt., cz. 1 s. 26—30.

²⁰ Rkps S. M. Gabriela Budzyńska, *Historia Zgromadzenia Sióstr Felicjanek (1854—1862)*, AZSF s. 2; „...domek poświęcił o. Honorat 21 listopada 1855. Dzień ten uważany jest jako pierwszy w istnieniu Zgromadzenia”. *Historia Zgromadzenia SS. Felicjanek*, cz. 1, Milwaukee [1924] s. 9.

²¹ [Honorat Kozmiński OFMCap.], *Kalendarz dni pamiątkowych pod wskazaną datą 16 IV*, w: *Wiadomości i szkice do historii Zgromadzenia Sióstr Felicjanek*. AWP II C 35; Rkps S. M. Aniela Jeziorańska, *Początek Zgromadzenia Sióstr Felicjanek (1855—1866)*, AZSF s. 5; *Historia Zgromadzenia SS. Felicjanek*, cz. 1, Milwaukee [1924] s. 10.

²² Rkps S. A. Jeziorańska, *Początek Zgromadzenia*, s. 5; o. Florian Duchniewski OFMCap. i o. Gabriel Bartoszewski OFMCap., *Powstanie Zgromadzenia Felicjanek*, „Prawo Kanoniczne” R. 11: 1968 nr 1—2 s. 133.

- pierwszych sióstr Zgromadzenia Św. Feliksa²³.
 1857 — kuracja w Kolanie z powodu choroby płuc.
 1858 — ułożenie prowizorycznych przepisów dla felicjanek²⁴.
 8 I 1858 — o. Honorat otrzymuje od generała zakonu obszerne uprawnienia do reorganizowania III Zakonu²⁵.
 18 VIII 1859 — wybór na drugiego definitora prowincjalnego²⁶.
 10 VII 1860 — o. Mikołaj od św. Jana, generał zakonu zwizytował dom macierzysty ss. felicjanek przy ul. Daniłowiczowskiej i powiedział do o. Honorata następujące słowa: „Dobrze wszystko czynisz, ja ci błogosławię”²⁷.
 4 X 1860 — zamknięcie klauzury dla grupy kontemplacyjnych sióstr św. Feliksa. Na ten moment o. Honorat przygotował nowe konstytucje (przerobione z konstytucji św. Kolety)²⁸.
 X 1860 — mianowany gwardianem klasztoru warszawskiego²⁹.
 21 VIII 1862 — asystuje przy egzekucji Jaroszyńskiego³⁰.

²³ Wotacje pierwszych Sióstr Zgromadzenia na przyjęcie do próby habitu i professyji Tercjarskiej bez ślubów we wszystkich trzech Chórach od początku Zgom. aż do jego rozproszenia tj. od roku 1855 do 1864 w Konwencji Warszawskiej, *passim* (AZSF); Duchniewski i Bartoszewski, *art. cyt.*, s. 136.

²⁴ [Honorat Kozmiński OFMCap.], *Listy do różnych osób AWP II A t. 20 nr 29*. W spisie różnych papierów o. Honorat wymienia: „pierwsze przepisy w Warszawie dane”. S. Bronisława Dmowska, *Rozwój i stuletnia działalności Zgromadzenia Sióstr Felicjanek w Polsce*, Rzym 1961 s. 20—21.

²⁵ Wierzytelna kopia decyzji generała z 8 I 1859 zamieszczonej w liście o. Aniceta prowincjała do Rzymu z 9 XI 1858. AWP I.

²⁶ *Annalium Provinciae*, t. III s. 255 AWPK.

²⁷ *Historia Zgromadzenia SS. Felicjanek*, cz. 1, Milwaukee [1924] s. 59.

²⁸ Protokół głosowania do klauzury. AWP II; *Historia Zgromadzenia*, cz. 1, s. 60—71; Rkps *Reguła i Konstytucje Felicjanek 3-go Zakonu S.O. Franciszka czyli sióstr Maryi — Marty*. Druga karta tytułowa: *Konstytucje świętej Kolety zreformowane niegdyś w Rzymie dla Sióstr Kapucynek a teraz do użytku Sióstr Trzeciego Zakonu S.O. Franciszka pod tytułem św. Feliksa wspólnie żyjących zastosowane*, Warszawa 1860. AWP II D.

²⁹ „Pamiętnik religijno-moralny”. Seria II t. 7: 1861 s. 208: „W drugim półroczu 1860 r. Ks. Honorat Kozmiński na przełożonego w Warszawie.”

³⁰ List o. Honorata do Walerego Przyborowskiego z opisem śmierci Jaroszyńskiego i ks. Agrypina Konarskiego; por. bibliogr. poz. 120.

- 12 VI 1863 — asystuje przy egzekucji o. Agrypina Konarskiego, kapucyna ⁸¹.
- 5 VIII 1863 — wraz z innymi ojcami asystuje przy egzekucji członków Rządu Narodowego (dysponował Jana Jeziorańskiego) ⁸².
- 28/29 XI 1864 — kasata klasztoru Kapucynów w Warszawie. O. Honorat wraz z innymi zakonnikami zostaje przewieziony do klasztoru w Zakroczymiu ⁸³.
- 17 XII 1864 — kasata Zgromadzenia SS. Felicjanek ⁸⁴.
- 18 XII 1864 — wysyła list okólny do rozproszonych sióstr św. Feliksa ⁸⁵.
- 1865 — pracuje nad organizowaniem różnych bractw kościelnych a szczególnie III Zakonu franciszkańskiego ⁸⁶.
- 23 I 1866 — wysyła nową redakcję konstytucji siostrzom felicjankom do Krakowa ⁸⁷.
- 1867 — rozpoczyna systematyczne prowadzenie Notatnika duchownego. Notatnik ten służył mu jako pomoc w pracy nad własnym uświęceniem ⁸⁸.
- 21 XI 1867 — ofiaruje się Najśw. Maryi Pannie w duchu niewolnictwa ⁸⁹.
- IV 1872 — odbywa pieszą podróż do sióstr klauzurywch św. Feliksa w Przasnyszu ⁹⁰.

⁸¹ Tamże.

⁸² Notatnik duchowny, s. 32. Ks. J. Jarzębowski, *Katolicyzm spod szubienicy*. „Prosto z mostu”, 1939 nr 32.

⁸³ *Annalium Provinciae*, t. III s. 256 nn.

⁸⁴ Dekret Namiestnictwa zatwierdzony przez cara o skasowaniu stow. felicjanek z 16 XII 1864. B. Dmowska, *Matka Maria Angela Truszkowska (1825—1899)*. T. 1, Buffalo 1949 s. 314; *Historia Zgromadzenia SS. Felicjanek*, cz. I s. 292—296.

⁸⁵ *Historia Zgromadzenia SS. Felicjanek*, cz. I s. 297—304. List ten świadczy o wielkiej trosce o. Honorata o swoje pierwsze zgromadzenie. Zasluguje on na uwagę i z tego względu, że o. Honorat rzucił w nim myśl o możliwości prowadzenia życia zakonnego bez habitu.

⁸⁶ Przy klasztorze kapucyńskim istniało 7 bractw. Protokół wizytacyjny ks. J. Dynakowskiego z dnia 14 VIII 1871 r. AWP V. Także Księga zawierająca nazwiska i imiona osób zapisanych do Bractwa Najśłodszego Serca Jezusowego i do Nieustającej Adoracji tegoż Serca przy kościele OO. Kapucynów w Zakroczymiu od r. 1865. (Księga zawiera około 6 tys. nazwisk. Większość wpisów w latach 1865—1870 dokonał o. Honorat). AWP II E.

⁸⁷ Regula i Konstytucje Sióstr 3-go Zakonu S.O. Franciszka Felicjanek (nie skończone). AZSF.

⁸⁸ Notatnik duchowny, s. 3—4.

⁸⁹ Tamże, s. 601—605.

⁹⁰ List o. Honorata do przełożonego klasztoru w Zakroczymiu, AWP II A 1.

2. Aleksandra Koźmińska (1807—1886), matka o. Honorata

3. Kościół OO. Kapucynów w Warszawie przy ul. Miódowej, gdzie o. Honorat rozpoczął działalność kapłańską

- 2 II 1874 — założenie pierwszego Zgromadzenia ukrytego Sióstr Posłanniczek Najświętszego Serca Jezusowego (posłanniczki) ⁴¹.
- 4 X 1878 — założenie Zgromadzenia Sióstr Służek Maryi Niepokalanej (służki) ⁴².
- 15 IX 1881 — założenie Zgromadzenia Sióstr Córek Matki Bożej Bolesnej (serafitki) ⁴³.
- 1882 — założenie Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek od Cierpiących (franciszczanki) ⁴⁴.
- 1882 — założenie Zgromadzenia Sióstr Westiarek Jezusa (westiarki) ⁴⁵.
- 15 VIII 1883 — założenie Zgromadzenia Braci Sług Maryi Niepokalanej ⁴⁶.
- 8 XII 1884 — założenie Zgromadzenia Sióstr Sługi Jezusa ⁴⁷.
- 8 XII 1884 — założenie Zgromadzenia Sióstr Córek Najczystszej Serca Maryi (sercanki) ⁴⁸.
- 18 VI 1886 — śmierć Aleksandry Kozmińskiej, matki o. Honorata ⁴⁹.
- 10 XII 1887 — założenie Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus (marylki) ⁵⁰.

⁴¹ [Honorat Kozmiński OFMConv.], *Notiones de Piis Congregationibus vitam occultam coram mundo agentibus*. AWP II A, Listy do Rzymu, cz. 2 nr 1 s. 66—68; tenże, *Wiadomości szczegółowe o Zgromadzeniach ukrytych przed światem*. AWP II C 30 s. 1—2. O. Joachim Bar OFMConv., *Polskie zakony*. „Prawo Kanoniczne” R. 4: 1961 nr 1—4 s. 471.

⁴² *Notiones*, s. 68—69; *Wiadomości*, s. 2; Bar, *Polskie zakony*, s. 472—473. Nieśluszenie autor podaje r. 1878 jako datę powstania. Sam o. Honorat kilkakrotnie podaje, że zgromadzenie powstało w rok po objawieniach NMP w Gietrzwałdzie, które miały miejsce w r. 1877.

⁴³ *Notiones*, s. 71; J. Bar, *Zgromadzenie Sióstr Serafitek (1881—1961)*, „Prawo Kanoniczne”, R. 6: 1963 nr 1—4 s. 75—211.

⁴⁴ *Notiones*, 69—70, 80—81; Bar, *Polskie zakony*, s. 473.

⁴⁵ *Notiones*, s. 71—72; *Wiadomości szczegółowe*, s. 6—7; Bar, *Polskie zakony*, s. 477—478.

⁴⁶ *Notiones*, s. 81—82; Rkps *Historia Zgromadzenia Sług Najświętszej Maryi Panny i powstanie domu macierzystego pod wezwaniem Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Nowym Mieście*. Rok 1883—1933, s. 1—7 (AZSM). Bar, *Polskie zakony*, s. 478 nieśluszenie podaje r. 1880 jako datę powstania zgromadzenia.

⁴⁷ *Notiones*, s. 73—74; Bar, *Polskie zakony*, s. 473—474.

⁴⁸ *Notiones*, s. 74; Bar, *Polskie zakony*, s. 471—472.

⁴⁹ Telegram, AWP I.

⁵⁰ *Notiones*, s. 75—76; Krystyna Trela, *Matka Maria Franciszka Witkowska*, Warszawa 1962 (maszynopis w AWP). Bar, *Polskie zakony*, s. 475.

- 4 X 1888 — założenie Zgromadzenia Małych Sióstr Niepokalanego Serca Maryi (fabryczne)⁵¹.
- 21 XI 1888 — założenie Zgromadzenia Sióstr Misjonarek Przenajświętszego Oblicza (obliczanki)⁵².
- 9 VIII 1889 — wydanie przez Stolicę Apostolską dekretu „Ecclesia Catholica”, zatwierdzającego zgromadzenia ukryte⁵³.
- 8 IX 1889 — założenie Stowarzyszenia Niewiast Ewangelicznych⁵⁴.
- 13 XI 1889 — założenie Zgromadzenia Sióstr Wspomożycielek Dusz Czyścówych (wspomożycielki)⁵⁵.
- 21 XI 1891 — założenie Zgromadzenia Sióstr Córek Maryi Niepokalanej (niepokalanki)⁵⁶.
- 11 VI 1892 — kasata klasztoru Kapucynów w Zakroczymiu⁵⁷.
- 1893 — założenie Zgromadzenia Braci Synów Matki Bożej Bolesnej (dolorysty)⁵⁸.
- 19 III 1894 — założenie Zgromadzenia Sióstr Pocieszycielek Najświętszego Serca Jezusowego (pocieszycielki)⁵⁹.
- 19 III 1894 — założenie Stowarzyszenia Sług św. Rodziny⁶⁰.
- 1895 — założenie Zgromadzenia Sióstr Służebnic Matki Dobrego Pasterza (pasterzanki)⁶¹.

⁵¹ Notiones, s. 75; Maria Rygielska, *Powstanie i początkowy rozwój Zgromadzenia Sióstr Mniejszych od Niepokalanego Serca Maryi*, w: „Studia Historyczne”, Lublin 1968 t. 2 s. 173—250. E. Jabłońska-Deptuła, *Siostry Fabryczne*, „Znak” R. 18: 1966, nr 143 s. 612—618.

⁵² Notiones, s. 76; J. Bar, *Historia Zgromadzenia Sióstr Przenajświętszego Oblicza*, Warszawa 1967 (maszynopis w AWP).

⁵³ Dekret „Ecclesia Catholica” zob. [Honorat Koźmiński OFMCap.], *Wiadomości o nowych zgromadzeniach zakonnych powstałych w tym wieku w różnych krajach katolickich*, Kraków 1890 (Dodatek) s. 1—9; O. B. Wilk OFMCap., *Ojciec Honorat Koźmiński a polskie stany doskonałości chrześcijańskiej w latach 1854—1908*, Warszawa 1952 s. 121—134 (maszynopis w AWP).

⁵⁴ Nationes, s. 80; Wiadomości szczegółowe, s. 26.

⁵⁵ Notiones, s. 77—78; Bar, *Polskie zakony*, s. 475—476.

⁵⁶ Notiones, s. 78—79; Bar, *Polskie zakony*, s. 476.

⁵⁷ „Czas”, R. 45: 1892 nr 148 s. 2; [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. I s. 291—301.

⁵⁸ Notiones, s. 81—82; Bar, *Polskie zakony*, s. 478.

⁵⁹ Notiones, s. 79—80; Bar, *Polskie zakony*, s. 477.

⁶⁰ Nationes, s. 84; Wiadomości szczegółowe, s. 26.

⁶¹ Notiones, s. 79; Bar, *Polskie zakony*, s. 476.

- 1895 — mianowany komisarzem generalnym kapucynów⁶².
- 5 VI 1897 — wysłanie obszernego sprawozdania do o. generala zakonu, informującego o stanie wszystkich założonych zgromadzeń z wyszczególnieniem stanu personalnego diecezji, w których pracują bracia i siostry oraz liczby ludzi, którym w różny sposób służą⁶³.
- 6 III 1897 — obłóczyny pierwszego nowicjusza po 33 latach istnienia zakazu przyjmowania do zakonu⁶⁴.
- 21 XII 1898 — jubileusz 50-lecia życia zakonnego⁶⁵.
- 15 III 1902 — śmierć M. Elżbiety Stummer, felicyjki, najbliższej współpracownicy o. Honorata, która czynnie pomagała mu w zakładaniu i formowaniu zgromadzeń ukrytych⁶⁶.
- 1 I 1903 — złoty jubileusz kapłaństwa⁶⁷.
- 1903 — wszczyna starania o zaprowadzenie liturgicznego święta M. Boskiej Częstochowskiej, układa teksty mszalne i brewiarzowe⁶⁸.
- 1904 — drukuje odezwy w sprawie narodowej pielgrzymki na Jasną Górę⁶⁹.
- 1906 — nakłoniony przez przyjaciół wydaje broszurę *Prawda o Maryawitach*, ponieważ przez opinię publiczną został posądzony o współudział w ruchu mariawickim⁷⁰.

⁶² Nominacja o. Honorata na komisarza generalnego nie zachowała się. W liście do o. Bernarda z dnia 23 I 1896 r. o. Honorat dziękuje za przysłane mu uprawnienia i przesyła doroczne sprawozdanie o stanie klasztorów kapucyńskich w Królestwie Polskim. O. Honorat, *Listy do Rzymu*, t. I cz. 1 nr 8; [Paweł Litwiński], *O. Honorat z Białej, Kapucyn*, Warszawa 1938 s. 177—178. *Lexicon Capuccinum*, Romae 1951 col. 769.

⁶³ O. Honorat, *Listy do Rzymu*, t. I, cz. 1 nr 11, cz. 2 nr 1.

⁶⁴ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 1—9.

⁶⁵ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 1 s. 320—327; *Jubileusz 50-letni sługów zakonnych Ojca Honorata*. „Przegląd Katolicki”, R. 37: 1899 s. 91—92.

⁶⁶ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 27—28.

⁶⁷ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 1 s. 328—330.

⁶⁸ Tamże, cz. 2, s. 86—91. List o. E. Rejmiana do o. Honorata z 23 IV 1905. AWP III.

⁶⁹ Por. bibliogr. poz. 79 i 80.

⁷⁰ Tamże, poz. 76; [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 38—47.

- 14—17 VIII 1906 — Konferencja Episkopatu Królestwa, na której zapadły postanowienia w sprawie reorganizacji zgromadzeń ukrytych⁷¹.
- 31 XII 1906 — rozsyła list okólny do biskupów i proboszczów, wyjaśniając historię i charakter prawny zgromadzeń oraz zbija wysuwane przeciw nim zarzuty⁷².
- 15 VIII 1907 — drugi list okólny do Episkopatu Królestwa Polskiego w sprawie zgromadzeń ukrytych⁷³.
- 23 IV 1908 — list o. generała Bernarda z Andermatt przekazujący decyzję Stolicy Apostolskiej z 5 IV 1908 o reorganizacji zgromadzeń i usunięciu o. Honorata od zarządu nimi⁷⁴.
- 1 V 1908 — rozsyła list okólny do zgromadzeń, zalecający podporządkowanie się decyzji Stolicy Apostolskiej⁷⁵.
- 28 VIII 1908 — apostazja o. Antoniego (Izydora Wysloucha), w którym o. Honorat widział swego następcę w pracy wśród zgromadzeń⁷⁶.
- 14—21 1909 — zjazd zgromadzeń w Nowym Mieście n. Pilicą. O. Honorat nie brał w nim udziału, opracował jednak najważniejsze kwestie do dyskusji⁷⁷.
- 1911—1912 — okres szczegółowych śledztw z powodu wykrycia przez władze carskie zgromadzeń ukrytych. Odbyła się szczegółowa rewizja u o. Honorata w klasztorze nowomiejskim dokonana przez gubernatora Rodziankę. Przed rewizją o. Honorat spalił bardzo bo-

⁷¹ Hospes, *Konferencje Episkopatu prowincji warszawskiej 1906—1913*. „Aten. Kapł.”, R. 20: 1927 s. 222—224.

⁷² [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 92—100.

⁷³ Listy o. Honorata do władz diecezjalnych, AWP II A 2, nr 9.

⁷⁴ List o. Bernarda z Andermatt do o. Honorata z 23 IV 1908 r. AWP III. Listy do władz diecezjalnych, nr 13. [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 140—141.

⁷⁵ List okólny o. Honorata do zgromadzeń, w pracy Muśnickiej, *dz. cyt.*, cz. 2, s. 143—144.

⁷⁶ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 9—18.

⁷⁷ Sprawozdanie z narad odbytych w Nowym Mieście w dniach 14—21 stycznia 1909 roku. AWP IV (hektograf). [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 154—156.

- gaty zbiór materiałów dotyczących historii założonych przez siebie zgromadzeń⁷⁸.
- 27 X 1914 — bombardowanie Nowego Miasta przez Niemców, dwukrotne ocalenie o. Honorata, gdy modlił się przed Najświętszym Sakramentem⁷⁹.
- 16 XII 1916 — zgon w klasztorze w Nowym Mieście n. Pilicą⁸⁰.
- 21 XII 1916 — pogrzeb przy licznych współudziale duchowieństwa, członków zgromadzeń i wiernych. Na płycie niszy katakumbowej wyryto napis: „D.O.M. Przewielebny O. Honorat z Białej Podlaskiej Kapucyn. Ur. 16 X 1829. Zmarł w opinii świętości 16 XII 1916 R.”⁸¹.
- 1917 — pierwsza drukowana publikacja⁸².
- 21 X 1919 — zawiązanie się Komitetu Wydawniczego dzieł o. Honorata i utworzenie specjalnego funduszu⁸³.
- 13 IX 1927 — odsłonięcie epitafium na grobie o. Honorata w kościele OO. Kapucynów w Nowym Mieście n. Pilicą z następującym napisem⁸⁴:

D. O. M.
PRZEWIELEBNY O. HONORAT
Z BIAŁEJ PODLASKIEJ, KAPUCYN,
UR. 16-X-1829 R.
SŁYNNY KAZNODZIEJA.
W CIĄGU LAT 22 KOMISARZ
PROWINCJI WARSZAWSKIEJ.

⁷⁸ Honorat Koźmiński OFMCap., *Objaśnienia dotyczące się Zgromadzeń ukrytych przed światem*. AWP II C 31 (passim). [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 164—172. Raport starszego urzędnika do szczegółowych spraw przy Warszawskim General-Gubernatorstwie Rady Stanu Rodzianko. AWP V.

⁷⁹ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 172—178.

⁸⁰ „Kuryer Warszawski” z 21 grudnia 1916 r. s. 3.

⁸¹ [Muśnicka], *dz. cyt.*, cz. 2 s. 231—232.

⁸² [Jolanta Muśkiewicz], *O. Honorat z Białej Komisarz Prowincji Polskiej Kapucynów 1829 + 1916*, Warszawa 1917.

⁸³ AKN, Varia (b.s.)

⁸⁴ Opis uroczystości w: *Historia Zgromadzenia Sług Najświętszej Maryi Panny* s. 143—147 (AZSM).

ZAŁOŻYCIEL 17 ZGROMADZEŃ
ZAKONNYCH, DŁUGOLETNI
ZNAKOMITY PRZEWODNIK DUSZ.
AUTOR WIELU DZIEŁ RELIGIJNYCH.
ZMARŁ W OPINII ŚWIĘTOŚCI

16-XII-1916 R.

R. I. P.

WDZIĘCZNE ZGROMADZENIA, SWEMU
ZAŁOŻYCIELOWI, TĘ PAMIĄTKĘ KLADA
1927 R.

TU SPOCZYWAJĄ ZWŁOKI Ś.P.
PRZEWIELEBNEGO O. HONORATA

- 16 X 1929 — walny zjazd przedstawicieli wszystkich zgromadzeń o. Honorata. Na tym zjeździe powzięto myśl wszczęcia procesu beatyfikacyjnego o. Honorata. Postanowiono też, aby przedstawiciele wszystkich zgromadzeń zbierali się corocznie w dniu 16 XII ku uczczeniu pamięci swego założyciela.⁶⁵
- 7 IV 1949 — rozpoczęcie procesu informacyjnego o sławie świętości; wicepostulatorem został mianowany o. Bronisław Wilk⁶⁶.
- VI 1966 — Mieczysław Kościelniak na zamówienie Wicepostulatora wykonał portret o. Honorata (olej).⁶⁷
- 23 X 1966 — odsłonięcie i poświęcenie tablicy pamiątkowej w kościele Św. Anny w Białej Podlaskiej. Tablica wykonana z białego marmuru; płaskorzeźba popiersia o. Honorata.

⁶⁵ Tamże, s. 168—199. *Obchód setnej rocznicy urodzin śp. Przewielebnego Ojca Honorata z Białej Podlaskiej, Kapucyna, w Nowym Mieście nad Pilicą, długoletniego Komisarza Zakonu OO. Kapucynów Prowincji Warszawskiej, Mariówka Opoczyńska 1929; Analecta OFMCap. vol. 46: 1930 s. 188—196.*

⁶⁶ Pismo arcybiskupa warszawskiego Ks. Stefana Wyszyńskiego AWP VI.

⁶⁷ W posiadaniu Prowincjałatu Warszawskiej Prowincji Kapucynów.

- 16 XII 1966 — zaczęto obchód 50-letniej rocznicy śmierci Sługi Bożego. Z tej racji okolicznościowe listy wystosowali: generał zakonu o. Klementyn Schutijser (11 XI 1966), Ks. Kard. Stefan Wyszyński (8 XII 1966) i około 30 biskupów polskich. Uroczystości kościelne odbyły się w Nowym Mieście n. Pilicą (16 XII 1966), w Zakroczymiu (29 I 1967), w Warszawie (4 VI 1967).